

Planmatig beheer is een must

Hoe kun je de kwaliteit van jouw golfbaan op
een duurzame wijze verbeteren?

In dit artikel wordt op hoofdlijnen aandacht geschonken aan het planmatig in kaart brengen van de verschillende knelpunten die het bereiken van de gewenste kwaliteit van de golfbaan op dit moment in de weg staan. Vervolgens wordt aangegeven hoe de kwaliteit van de golfbaan door gestructureerd te werken met planmatig onderhoud verder kan worden verbeterd en vervolgens ook duurzaam kan worden geborgd.

Auteur: Casper Paulussen

Met het structureel terugdringen van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en wellicht een totaalverbod in 2020 zullen voor het in stand houden van een vitale grasmat cultuurtechnische beheersmaatregelen (best management practices - BMP) moeten worden gebruikt. De zogenaamde quick fixes behoren dan niet meer tot de mogelijkheden. Een quick fix kan het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen zijn, maar ook van allerlei producten die claimen een oplossing te bieden, maar vervolgens averechts blijken te werken. Dat

resulteert vervolgens in hogere beheerskosten met uiteindelijk een lagere kwaliteit! Het moge duidelijk zijn dat planmatig beheer vanaf 2020 nog meer dan voorheen noodzakelijk is om een terugval van kwaliteit te voorkomen, en dat er dus vooral op duurzame kwaliteitsverbetering moet worden ingezet.

Stap 1: Knelpunten vaststellen

Op weg naar kwaliteitsverbetering worden eerst de eventuele knelpunten benoemd die de kwaliteits-

ontwikkeling van de baan (lokaal) belemmeren. De tool hiervoor is het concept van James Moore: report card greens, een methode om knelpunten in de baan systematisch in kaart te brengen. Met deze systematiek kan de gehele baan (op spelonderdelen) in kaart worden gebracht: greens, voorgreens, tees, fairways, (semi-)rough etc. De functie hiervan is dus het objectief vaststellen en vastleggen dat er factoren zijn die (lokaal) verdere kwaliteitsontwikkeling belemmeren.

REPORT CARD GREENS (1-GOED, 5=SLECHT)								streef 6	
Green	schaduw	oppervlakte	drainage	infiltratie mm	straatgras	ziekten	totaal	Green	knelpunten
1	1	1	1	1	3	2	3	1	straatgras reduceren
2	1	1	5	5	3	3	18	2	straatgras reduceren + drainage
3	5	1	1	1	4	3	15	3	straatgras reduceren + schaduw
4	2	3	5	5	3	2	20	4	straatgras reduceren + drainage
5	1	1	5	5	3	3	18	5	straatgras reduceren + drainage
6	1	1	1	1	3	2	9	6	straatgras reduceren
etc								etc	

Ter illustratie hier een beknopte weergave van een report card greens.

Speltechnisch is een hoge mate van uniformiteit gewenst

Bijvoorbeeld: het opheffen van schaduw heeft betrekking op green 3, alle greens hebben teveel straatgras én greens 2, 4 en 5 hebben problemen met de water- en luchthuishouding. Voor het beheer betekent deze situatie wellicht dat er in het algemeen minder bemest en beregend moet worden, dat bij green 3 de schaduw opgeheven moet worden en dat de water- en luchthuishouding van greens 2, 4 en 5 verbeterd moet worden.

De bovenstaande lijst kan natuurlijk verder aangevuld worden naargelang de omstandigheden en specifieke wensen, c.q. problemen. Op basis van deze lijst is direct zichtbaar welke greens (dezelfde) knelpunten hebben, waardoor er vervolgens gericht onderhoud uitgevoerd kan worden, effectief en efficiënt. Het zorgt er tevens voor dat er meer uniformiteit ontstaat tussen de greens. Uniformiteit is immers niet alleen nodig voor het beheer; ook speltechnisch is een hoge mate van

uniformiteit gewenst. De report card is dus vooral bedoeld om eventuele knelpunten in kaart te brengen, om op basis daarvan gerichte (groot) onderhoudsmaatregelen uit te voeren (PDCA / SMART), voor kwaliteitsverbetering en meer uniformiteit.

Stap 2: Kwaliteitshandboek golfbanen

Het 'Handboek onderhoudskwaliteit golfbanen' heeft als doel de algehele en actuele onderhoudstoestand van de golfbaan én de meerjarige kwaliteitsontwikkeling weer te geven. Het handboek kan daarmee gezien worden als uitbreiding van de report card greens, waarmee eerst vooral de knelpunten worden aangepakt.

In het eerste deel van het 'Handboek onderhoudskwaliteit golfbanen' staan foto's ter referentie voor een bepaalde kwaliteit (A/B/C). Voor de beheerder is dit een handige tool om op elk moment te

SMART

Wanneer er gesproken wordt over planmatig beheer, wordt nogal eens de term SMART gebruikt. SMART is meer dan de Engelse vertaling van het woord 'slim'; het is ook een afkorting van 'specifiek, meetbaar, acceptabel, realistisch en tijdgebonden' (zie illustratie).

Het is bijvoorbeeld niet SMART om in te zetten op puur roodzwenkgrasgreens, als de omstandigheden daarvoor (nog) niet gunstig zijn. Er wordt dan niet gescoord op het aspect realistisch. De kosten zullen hoog zijn, resultaten blijven uit. Dit voldoet dan ook niet aan de doelstelling in het kader van duurzaam beheer, en het draagvlak voor deze missie valt weg.

Het is dus in de eerste plaats belangrijk om helder voor ogen te hebben welke doelen haalbaar zijn. Deze doelen moeten cultuurtechnisch én speltechnisch duidelijk worden omschreven, objectief en dus meetbaar. Om een idee te krijgen van het formuleren van mogelijke doelstellingen (kwaliteitsnormen), kan ook het 'Handboek onderhoudskwaliteit golfbanen' geraadpleegd worden. Daarover meer verderop in dit artikel.

kunnen kijken of de golfbaan er qua presentatie naar behoren bij ligt. Voor alle onderdelen in de baan zijn referentiefoto's beschikbaar, zodat de gehele baan met deze systematiek (zelf) beoordeeld kan worden.

Het betreft hier slechts een visuele beoordeling van het moment: de presentatie van de golfbaan. Het zegt niets over de cultuurtechnische toestand van de baan of de speltechnische beoordeling.

A

Alle divots zijn hersteld.

B

Divots zijn matig hersteld.

C

Er zijn veel divots.

A

De grasmat heeft geen onkruiden.

B

De grasmat heeft weinig onkruiden.

C

De grasmat heeft veel onkruiden.

Beoordeling actuele kwaliteit (presentatie) op basis van de foto's - eerste deel handboek.

Technische beoordeling (actuele en meerjarige kwaliteitsontwikkeling) tweede deel handboek.

Technische beoordeling greens																											
Nulmeting greens												Beoordeling greens															
Datum:												Datum:															
Grasmat						Bodem/toplaag						Grasmat						Bodem/toplaag									
Vlakte	Stempnetheid	Graslangte	Grasbezetting	Straatgras/ongewenst	Gewenste grassen	Onkruiden	Mossalgen	Ziekten	Bodemstructuur	Vilt	Bewortelingsdiepte	Ornwatering	Indr. weerstand	Vlakte	Stempnetheid	Graslangte	Grasbezetting	Straatgras/ongewenst	Gewenste grassen	Onkruiden	Mossalgen	Ziekten	Bodemstructuur	Vilt	Bewortelingsdiepte	Ornwatering	Indr. weerstand
cijfer	ft	mm	%	%	%	getal	getal	getal	cm	cm	cm	cm	cm	cijfer	ft	mm	%	%	%	getal	getal	getal	cm	cm	cm	cm	cm
< 5	< 8	7	< 70	> 50	< 60	4	4	4	slecht	> 1	< 5	slecht	< 10	< 5	< 8	7	< 70	> 50	< 60	4	4	4	slecht	> 1	< 5	slecht	< 10
< 6	6-7	6	< 80	30-50	50-70	3	3	3	matig	0-1	5-8	matig	< 15	< 6	6-7	6	< 80	30-50	50-70	3	3	3	matig	0-1	5-8	matig	< 15
< 7	7-8	5	< 90	20-30	70-80	2	2	2	redelijk		8-12	redelijk	< 20	< 7	7-8	5	< 90	20-30	70-80	2	2	2	redelijk		8-12	redelijk	< 20
> 7	> 8	4	> 90	< 20	> 80	1	1	1	goed	0	> 12	goed	> 20	> 7	> 8	4	> 90	< 20	> 80	1	1	1	goed	0	> 12	goed	> 20
GREENS																											
1																											
2																											
3																											
4																											
5																											
6																											
7																											
8																											
9																											
PG																											
Opmerkingen:																											

Vervolgens kan in het tweede deel van het 'Handboek onderhoudskwaliteit golfbanen' informatie gevonden worden die betrekking heeft op de cultuurtechnische en speltechnische kwaliteit van de golfbaan én op de meerjarige kwaliteitsontwikkeling. Deze technische beoordeling kan door de (hoofd) greenkeeper zelf uitgevoerd worden of door externe onafhankelijke deskundigen. Voor deze beoordelingen is wat meer deskundigheid nodig, vooral ook om ervoor te zorgen dat de juiste procedures en systematiek worden gevolgd. Anders zijn de resultaten van de beoordeling uiteindelijk niet accuraat en mist de opname het beoogde doel.

Om de kwaliteit duurzaam op het gewenste niveau te krijgen en te houden, ook met het oog op de Green Deal 2020, is het nodig planmatig te werk te gaan. Volgens het PDCA-principe kunnen de knelpunten SMART opgeheven worden, zodat er ook meer uniformiteit ontstaat. Vervolgens (of doorgaans gelijktijdig) kunnen de actuele kwaliteit en de meerjarige kwaliteitsontwikkeling regelmatig gecontroleerd worden aan de hand van het kwaliteitshandboek.

De auteur, Casper Paulussen, is inspecteur/adviseur golfbanen bij NIB ScanPro (GOAG)

Be social

Scan of ga naar:

www.Greenkeeper.nl/artikel.asp?id=9-7514

PDCA

Een beproefde werkwijze die gehanteerd kan worden bij het opheffen van knelpunten én het structureel verbeteren van de kwaliteit van de golfbaan, is de PDCA-cyclus. Dit is een afkorting van *plan, do, check and act*. In het kader van planmatig beheer wordt hierbij systematisch ingezet op continue kwaliteitsverbetering.

Plan: aan de basis staat de planning met de gewenste SMART-doelstellingen. Hierin worden knelpunten of normen benoemd ('Handboek onderhoudskwaliteit golfbanen'), om duidelijkheid te krijgen over de gewenste of wellicht vereiste doelstellingen (contract aannemer).

Do: vervolgens worden werkzaamheden uitgevoerd (BMP) om deze doelstellingen te realiseren. Op basis van het plan worden er gerichte werkzaamheden uitgevoerd; dat betekent effectief en efficiënt beheer, gericht op uniformiteit.

Check: periodiek controleren of de resultaten in lijn zijn met de verwachtingen. In deze fase wordt gecontroleerd of de gestelde doelstellingen zijn behaald, of dat er tussentijds nog bijgesteld moet worden om de doelstellingen alsnog te kunnen halen.

Act: de (eventueel bijgestelde) onderhoudsmaatregelen (het plan) moeten zorgen voor het realiseren van de (nieuwe) doelstellingen, en de cyclus wordt herhaald.

PDCA-cyclus

Zodra de gewenste doelstellingen zijn gerealiseerd, kunnen de normen (indien SMART) naar boven worden bijgesteld en wordt de cyclus opnieuw in gang gezet, voor continue kwaliteitsverbetering. Bijvoorbeeld: een doelstelling kan zijn om in 2020 minder dan 25 % straatgras in de greens te hebben. Om dit te bereiken, kan men in het plan vermelden dat de bemesting omlaag moet, de berekening geoptimaliseerd en de doorzaai geïntensiveerd moet worden. Dat betekent dat doelstellingen concreet, en dus SMART, moeten worden vastgelegd in de PDCA-cyclus, met meetbare objectieve data!

